

Byla T-137/02

Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG

prieš

Europos Bendrijų Komisiją

„Valstybės pagalba — Ieškinys dėl panaikinimo — Rekomendacija 96/280/EB —
Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) sąvoka“

2004 m. spalio 14 d. Pirmosios instancijos teismo (ketvirtoji išplėstinė kolegija)
sprendimas II - 3545

Sprendimo santrauka

1. *Valstybių teikiama pagalba — Draudimas — Išimtis — Pagalba, kurią galima laikyti suderinama su bendrąja rinka — Komisijos diskrecija — Teisminė kontrolė — Ribos (EB 87 str. 3 dalis ir EB 88 str.)*

II - 3541

2. *Valstybių teikiama pagalba — Draudimas — Išimtyt — Komisijos pranešimas, nustatantis gaires valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms — „Mažųjų ir vidutinių įmonių“ sąvokos apibrėžimas — Savarankiškumo kriterijaus aiškinimas*

(Komisijos rekomendacija 96/280 dėl mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo; Komisijos pranešimas, nustatantis Bendrijos gaires valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms)

1. Kai teisiškai atskiri fiziniai ar juridiniai asmenys sudaro ekonominį vienetą, Bendrijos konkurencijos teisės taikymo požiūriu jie turi būti laikomi viena įmone.

3 dalies ir 88 straipsnio formuluočių aišku, kad pirmosios šių nuostatų apimamą pagalbą Komisija „gali“ laikyti neprieštaraujančia bendrajai rinkai. Todėl, nors Komisija visada privalo paskelbti, ar jos kontroliuojama valstybės pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, net jeigu apie ją nebuvo pranešta, ji neprivalo tokią pagalbą pripažinti suderinamą su bendrąja rinka.

Valstybės pagalbos srityje klausimas — egzistuoja ar ne ekonominis vienetas — pirmiausia kyla nustatant pagalbos gavėją. Šiuo atžvilgiu valstybės pagalbos taisyklių taikymo tikslais Komisija, vertindama, ar grupę sudarančios bendrovės turi būti laikomos ekonominiu vienetu, ar teisiškai ir finansiskai nepriklausomomis, turi plačią diskreciją. Ši diskrecija reiškia, kad Komisija nagrinėja ir vertina sudėtingus ekonominius faktus ir aplinkybes. Kadangi Bendrijos teismas negali iš naujo vertinti faktų, ypač ekonominių aplinkybių, kurias jau įvertino sprendimo autorius, šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismo kontrolė turi apsiriboti patikrinimu, ar buvo laikytasi procedūrą ir motyvavimą nustatančių taisyklių, ar tiksliai nurodyti faktai, ir ar nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos bei piktnaudžiavimo įgaliojimais. Be to, iš pačių EB 87 straipsnio

(žr. 50–53 punktus)

2. Komisija turi laikytis gairių ir pranešimų, jos priimamų valstybės pagalbos kontro-

lės klausimais, jeigu jie nenukrypsta nuo Sutarties normų ir yra valstybių narių pripažįstami.

tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja, turėdama 25 % ar daugiau jų kapitalo ar balsavimo teisę suteikiančių akcijų, rodiklius.

Rezoliucinė akto dalis yra neatsiejamai susijusi su motyvuojamąja, todėl ją aiškinant reikia atsižvelgti į jo priėmimo motyvus.

Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad iš 1996 m. paskelbto Komisijos pranešimo, nustatančio Bendrijos gaires valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), 1.2 punkto išplaukia, jog palankus Komisijos požiūris į šią pagalbą yra pateisinamas rinkos netobulumais, dėl kurių šios bendrovės susiduria su tam tikromis kliūtimis ir kurios dėl to riboja jų socialiai ir ekonomiškai pageidaujamą plėtrą, o iš šio pranešimo 3.2 punkto išplaukia, jog tam, kad įmonė būtų laikoma MVĮ šių gairių prasme, ji turi atitikti tris kriterijus: darbuotojų skaičiaus, finansinį ir savarankiškumo. Dėl šio paskutinio reikalavimo Rekomendacijos 96/280 dėl MVĮ apibrėžimo priedo 1 straipsnio 3 dalis nustato, kad savarankiškos įmonės yra tokios įmonės, kurių 25 % ar daugiau kapitalo arba balsavimo teisių nuosavybės teise nepriklauso vienai įmonei ar bendrai kelioms įmonėms, neatitinkančioms MVĮ apibrėžimo. To paties priedo 1 straipsnio 4 dalis taip pat nustato, kad skaičiuojant 1 dalyje nurodytas ribas yra būtina pridėti atitinkamus pagalbą gaunančios įmonės arba visų įmonių, kurias ji

Šiuo atveju, ypač iš Rekomendacijos 96/280 preambulės aštuonioliktos, devynioliktos ir dvidešimt antros konstatuojamųjų dalių bei iš pranešimo, nustatančio gaires MVĮ, 3.2 punkto išplaukia, kad savarankiškumo kriterijaus tikslas yra užtikrinti, jog MVĮ skirtos priemonės būtų tikrai naudingos įmonėms, kurių dydis joms yra kliūtis, o ne toms, kurios priklauso didelei grupei ir kurios dėl to turi galimybę gauti lėšų ir paramą, šiaip neprieinamą tokio paties dydžio, bet didelei grupei nepriklausantiems konkurentams. Iš šių nuostatų taip pat matyti, kad norint apimti tik įmones, kurios iš tiesų yra nepriklausomos MVĮ, reikia išskirti juridinius MVĮ darinius, sudarančius ekonominę grupę, kurios pajėgumas yra didesnis nei tokios įmonės, ir užtikrinti, kad MVĮ apibrėžimas nebūtų apeinamas tik dėl formalių priedasčių.

Todėl Rekomendacijos 96/280 priedo 1 straipsnio 3 ir 4 dalis reikia aiškinti atsižvelgiant į šį tikslą; vadinasi, skaičiuojant šio straipsnio 1 dalyje nurodytas ribas, reikia atsižvelgti į rodiklius įmonės, netgi tokios, kurios mažiau negu

25 % priklauso kitai įmonei, kai šios įmonės, netgi būdamos formaliai atskiros, sudaro ekonominį vienetą.

(žr. 54 ir 56–63 punktus)